

JOHN ỌDUỌK-OWO MMỌN, ANDIBEM CHRIST ISO
Luke 1:1-25, 57-80; Matthew 3:1-12; 11:2-14; 14:1-12
ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 16 – Eke Mkpawara

IKỌ IBUOT: “Ntre ke ekpi kpukpru eto eke miñwumke mfri eke eyede eduok, emen, esin ke ikañ”
(Matthew 3:10).

Udeme-Utom John Ke Uduak Abasi

John ọduok-owo-mmọn ama enyene ata akpan itie ke uduak Abasi ke abañia utom erifak-owo. Abasi ama onuk mme etiñ ntiñ-nnim ikọ ke Akani Ediomini ndiwet nnam efioke ete ke Imọ iyedon isunutom ọdion usuñ onọ Messiah, Enye emi akanade nte edifak ererimbot.

Kpukpru mme etiñ ntiñ-nnim ikọ ke Akani Ediomini ema ekpaña mbem iso John ọduok-owo-mmọn amana. Ke isua ikie inañ, ọtoñode ke ini Malachi emi ekwetde akpatre ñwed ke Akani Ediomini, mbufa eñwọño efen ikoduhe. Nte ededi, nti ndito Abasi ema edu emi eketiede ebet mme eñwọño Abasi ndiworo nsu.

Ete ye eka John ekedi ndisana owo, ete esie ñko ekedi oku ke ke itie-ukpono Abasi. Usen kiet ke ini enye okosuk ọfopde incense onọ Abasi, angel ama ada enye ke ñkañ onyũ ọdohọ enye ete ke enye eyenyene eyen-eren “Eyenyuñ ọyohọ ye Edisana Spirit. . . Ndien enye eyeda spirit ye odudu Elijah ebem Enye (Messiah) iso, “oro edi, nte Malachi eketiñde abañia enye ke ediwak isua ema ekebe (Malachi 4:5, 6). Angel oro ama ọdohọ Zacharias (ete John), ete ke nsek eyen oro eyedi edisana toto ke emana, eyenyũ ada akwa idaresit ọsok ediwak owo. Zacharias ye Elizabeth ema enem esit eti-eti ndikop ete ke mme imọ imọn inyene utọ utibe eyen oro. Angel oro ama afiak adian do ete ke enyiñ eyen oro edidi John.

“Edi eyen oro ọkọri, onyũ okop idem ke spirit; onyũ oduñ ke desert tutu osim usen eke eyararede enye enọ Israel” (Luke 1:80). Oro edi kpukpru se ikopde ibañia ini uyen John. Enye okoduñ ke desert onyũ adia se enye okokutde ke ikot, oro edi, ñkukuñkpoyoriyo ye aran ọkwok-ikot. Enye ikesinke esit esie ke ndiyom ndinyene ndiye ufok ye nti ọfọñidem. Ñkukure se enye ekesinede ke idem ekedi ntaha ọfọñ eke edade idet camel enam ye mbọbọ ikpa-unam ke isin.

Utom Ukworiko John

Nnyin ima ikpep ke Sunday emi ekebede ibañia mme isua emi akadade David ndibeñe idem ndidi edidem; ema ekpep Samuel ñkpọ toto ke ini uyen esie, man ada itie nte etiñ ntiñ-nnim ikọ. Ke emi, nnyin imokot ite ke John ọduok-owo mmọn ekedi owo isua edip ye duop mbemiso enye onọ akpa ukworiko esie, enye akada kpukpru ini emi ekebede ndinam mbeñidem mbaña akwa utom oro Abasi ọkọdọnde enye ndinam. Abasi ama onọ enye akwa utom, ndien inaha nte enye okpu! Ini utom esie ekebigi ke ọfion itioke kpot, edi nso utọ mbuk ke enye ekenyene ndibuk!

Ke ata ediwak isua emi ekebede mme Jew ema etie ebet edidi Messiah, Enye emi Abasi ọkọñwọñode. Mmọ ekedu ke ufin ke ubok mbon Rome ebet usen erifak. Ndusuk ini etie ye mmọ nte ke usen oro ididighe aba. Ke unana idorenyin John ama edisuan utibe etop ete ke Obio Ubọñ Abasi ke ekpere! Adaña didie ke esit mme owo ekemenede! Usen erifak mmọ ọbiọñore ke akpatre! Mmọ ekese ete ke Jesus oyom ndidi edidem isọñ, emi ediñwanade akan ukara mbon Rome onyũ anam mmọ ebọhọ ufin.

“Mbufo edion usuñ Jehovah, Eneñere ọkpọ usuñ Esie,” ekedi etop emi John okotobode mmọ. Enye ikadaha ubọñ inọ idemesie, edi ọkọdohọ mme owo ete ke imọ idi “uyo andifiori ke desert,” enye emi Isaiah ama eketiñ ntiñ-nnim ikọ abañia (Isaiah 40:3). Nditọ Abasi ema eyo ekpon mme ukpep-ñkpọ Esie, inyũ iduhe nti Uwem. John ama etiñ onọ mmọ ete ke mmọ enyene ndikabare esit ndu ke mbeñe idem mbet edidi Jesus. Oro edi se ikọ esie ọworođe ke ini enye ọdohode ete, “Mbufo edion usuñ Jehovah.”

Nnyin imofioke ite Jesus ke ọtoño ntak edi, ndien ndito Abasi emi enamde akpaniko ke edohọ mme anam-idiok ekabare esit man mmọ ekpedu ke mbeñidem ndisobo ye Ọbọñ ke ini Enye edidide. Mmọ emi emade Ọbọñ ke ebeñe idem mmọ ebet usen emi Jesus edidide nditañ ikot Esie nnyon ufok.

Ediwak owo ema enyime etop John, etiene enye, eyarade mme idiok-ñkpọ mmọ, man enim mmọ uduok-mmọn. Mmọ ekeyom ndidu ke mbeñidem mbet Obio ubọñ Christ enyũ ebup se mmọ ekpenamde ndidu ke mbeñidem. John ama ọdohọ mmọ ete edieke mmọ enyenede ediwak ọfọñ ye udia, mmọ enyene ndibahare ye mmọ eke minyeneke. (Nditọ Abasi edu ke mbeñidem kpukpru ini ndiñwam mme ubuene emi minyeneke ukeme nte mmọ). Jesus ọkọdohọ ete, “Adaña nte mbufo ekenamde ñkpọ emi enọ kiet ke otu ndito-ete Mi, kpa ata ñkpri

emi, mbufo ekenam eno Mi” (Matthew 25:40). Mme publican ema eyom ndifiok se mmọ ekpenamde, ndien John ọbọrọ ete mmọ ekubọ owo utomo ekan nte mmọ ekpebode. Enye ama ọdọhọ mbon ekọn ete ekutuk owo, enyuñ eyuhọ ye mme nkpo eyen-utom mmọ. Nte omokut ete ke John ekekpep mme owo ndidu uwem nte Jesus okoyomde mmọ edu? Eti ọkworikọ eyetiñ ọnọ ufok Abasi esie ete ke mmọ enyene ndidu uwem unana idiok-nkpo, kpa nte Jesus ọkọdọhọde ke Enye efende idiok-nkpo mme owo Enye ọdọhọ ete, ka “kunam aba idiok-nkpo.”

Erikabaresit Ye Eriñyaña Ukpọn

Mme Pharisee ye mme Sadducee nko ema etiene John ete enye onim mmọ baptism, edi mmọ ikakabakere esit. Mmọ ema ekere ete ke imofon ikan koro mmọ ekenamde nte imeneñere ifiok ndinim Ibet. Edi John ekedi ata owo Abasi, enye ama onyuñ okut nko ete ke mmọ ekedi ata mme anamidiok. Ndik ikonyuñ inamke enye nditiñ nnọ mmọ. Enye ọkọdọhọ mmọ ete, “Mbufo nditọ uruk ikot anie eketeme mbufo efeñe ebọnọ iyaresit eke edide?” Uruk-ikot edi unam emi enyenede ifot mkpa, oro anam fi ofiok se John eketiñde abaña mbon mbubik. John ama anam mmọ efiok ete ke baptism ikemeke ndida mmọ nsim ke Obio Ubọn Christ, ke mmọ mikabakere esit.

Ediwak owo mfin enim ke akpanikọ ete ke kpukpru se owo akpanamde man ebeñidem ndika ke Obio Abasi edi ndina baptism ke mmọn; mmọ ekere ete ke baptism eyeyet mme idiok-nkpo mmọ efep. Edi Jesus ye John, mmọ mbiba, ema ekpep nnyin ete ke nnyin inyene ndibem iso nkabare esit, enyuñ enyaña nnyin esio ke mme idiok-nkpo nnyin. Ke ima ikanam ntre, Jesus oyom nnyin iduok-mmọn ke ido edibuhọ ke mmọn, “ke enyiñ Ete ye Eyen ye Edisana Spirit” (Matthew 28:19).

“Enye Emi Enyenede Odudu Akan Mi”

John ikatañke idem koro enye ekenyenede utọ akwa utom oro ndinam, ye nte ediwak owo ekenyimedede ikot esie. Enye ama ọdọhọ mmọ ete ke Owo efen ke edi emi okponde akan imọ. Ke akpanikọ, Ọbọn emi enye eketiñde ikọ abaña ama okpon idaha eti eti tutu John ekere ete ke imọ idotke ndimen mme ndiñwam Enye nditat uruk ikpa ukot Esie. John ama ọdọhọ mmọ ete ke imọ ikonim mmọ uduok-mmọn ke mmọn, edi Jesus edinim mmọ uduok-mmọn ke Edisana Spirit.

Adaña nte nnyin ifiokde, akanam John ikekwe Jesus, edi enye ama enyene udọn ndikut usen eke Messiah edidide. Usen kiet nte John osuk onimde mme owo baptism ke Jordan, Enye emi ekebetde ke anyan ini ama ọbiọñore. John ama asian etop eke okokponde akan kpukpru ke abaña utom ukwọrikọ esie; “Sese, Eyen-eroñ Abasi emi emende mme idiok-nkpo ererimbot efep.” Se kpukpru emana ekedoride enyin ema eyUho ke ikọ oro! Obufa eyo ama amana; ini mfon ama ọtọño.

Ebighi John Ibuot

John ama adara ndikut nkọri utom ukwọrikọ esie ke ofiọn itiokiet, edi idighe kpukpru owo ekema ukwọrikọ esie. Edidem idut oro ama ọdọ nwan emi ama ekebem iso ọdọ ebe eke ebe esie okosuk odude ke uwem, ndien John ikefeheke ndik nditiñ nnọ enye nte ke se enye akanamde ekedi idiok-nkpo. Ikọ oro ama ayat edidem, anam enye esin John ke ufok nkpoqobi. Ọbọn-añwan ama ayat esit eti eti ye John; ndien ke ifet okodude, enye anam ewot John. Akana John akpa ke ntak edinam akpanikọ nnọ Abasi, edi imofiok ite ke enye ama aka ke Obio Abasi ndibọ utip utom esie. Ediwak mmọ emi ekewotde ke ntak ikọ Abasi ema enyime ndikpa utu ke ndiduok mbuqtidem mmọ ke Abasi. Oro edi ndiwut ọyọhọ idaha owo ndidi ata owo Abasi.

MME MBUME

1. Nso ebuana ke John ọduok-owo-mmọn ekenyene ye Christ?
2. John ọkọsọñ Jesus isua ifañ?
3. Ntak ekenode John edi ererimbot?
4. Nso ikedi udia ye edisine nkpo John?
5. Nte mme owo ema ebọ erinyaña ukpọn oto ke ukwọrikọ John?
6. Nso ikedi ndusuk ukpep-nkpo John?
7. Ntak emi ekebighide John ibuot?